

landbouw

adviespool Fryslân

Starten met zelfzuivelen

Aanleiding

Een melkveehouder ten zuiden van Bolsward wil meer weten over zelfzuivelen. Waar moeten zij rekening mee houden om goed te kunnen starten? LAP-adviseur Hessel Jan Sinnige heeft het bedrijf bezocht en advies gegeven.

Vraagstelling

Waarmee moeten wij rekening houden als we willen starten met zelfzuivelen?

Inleiding

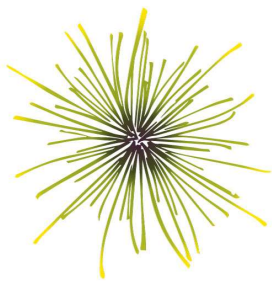
Op dit moment wordt er met één robot gemolken, worden nagenoeg alle veldwerkzaamheden in eigen beheer uitgevoerd en staat het bedrijf voor een tamelijk grote transitiefase. In deze fase wordt ingezet op verbreding en worden meerdere sporen en opties uitgedacht en ontwikkeld. Aan de basis van deze fase ligt een algehele verduurzamings- en optimalisatieslag die naast een verbetering aan de omgeving de verdien capaciteit moet gaan verbeteren waarmee toekomstperspectief wordt gecreëerd.

Er worden o.a. kansen gezien in de korte keten en het ontwikkelen van een eigen melkstream en zuiveltak. Naast de bereiding van zuivel wordt gekeken naar het creëren van een boerderijwinkel, waarin deels eigen producten verkocht zullen gaan worden. Naast de verkoop van boerderij-eigen producten lopen er gesprekken over samenwerkingen met uitwisseling van producten, dit zorgt voor een voller assortiment en een breder aanbod.

Advies

Het is de bedoeling om de basis als een stevig fundament neer te zetten, waarbij de melkveehouderij bij elke ontwikkeling wordt versterkt. Stap voor stap groeien vanuit (persoonlijke) capaciteiten en de markt zorgt voor balans en een totaal-bedrijfsmodel dat blijft passen.

Gesproken is over de situering, inrichting en benodigde apparatuur en de bijbehorende investeringen, al dan niet in fases. Daarnaast over de mogelijkheden van

landbouw

adviespool Fryslân

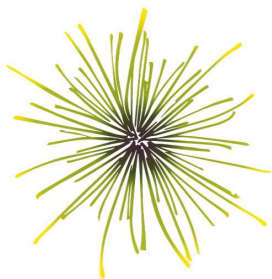
dienstverlening om tot een zo goed mogelijk technisch en financieel resultaat te komen. Er zijn diverse mogelijkheden binnen en buiten de bestaande gebouwen.

In de huidige situatie wordt de boerderij gebruikt als woonhuis en kalver-/paardenhuisvesting. Gekeken is naar de mogelijkheden om de boerderijwinkel, een zuivelbereidingsruimte en een koel-/opslagruimte in het deel van de kalverhuisvesting te realiseren. De realisatie hiervan is geen probleem en zeer goed inpasbaar, (een deel van) de kalver-/paardenhuisvesting zal elders moeten worden gerealiseerd. Met de realisatie komt de boerderijwinkel langs de zijgevel van de boerderij, die aan de aanrijd- en zichtzijde is gesitueerd. In het verlengde hiervan (ook langs deze betreffende zijgevel) kan de zuivelbereidingsruimte gerealiseerd worden, zodat ook dit deel goed zichtbaar is voor klanten en publiek en optimaal wordt ingespeeld op actuele maatschappelijke verbindingsthema's en zichtbaarheid van product en de korte keten.

Naast de optie om de zuivelbereiding in bestaande gebouwen te realiseren is gekeken naar een modulaire inpassing. Deze modulaire inpassing wordt 'plug and play' geleverd en kan in de meeste gevallen vergunningsvrij worden geplaatst. Deze opzichzelfstaande oplossing vraagt weinig tot geen aanpassingen in de huidige situering en brengt een relatief lage investering met zich mee. Daarnaast is gefaseerd (met de marktvraag mee) opschalen zeer goed mogelijk en kan de bereidingsruimte direct worden uitgebreid met gewenste kantoor- en kantineafdeling. Deze modulaire zuivelbereiding is transparant met veel glas uitgevoerd en voldoet aan de gestelde eisen.

De afstand van de koeltank tot een eventuele bereidingsruimte in de bestaande bedrijfsgebouwen is geen probleem voor het zonder verlies verpompen van de melk. Wat de modulaire opstelling betreft is dit afhankelijk van de definitieve plaats van opstellen. In de besproken optie direct naast de Stjelp is dit goed mogelijk. (Afstand van koeltank tot bereiding is beide gevallen max. 15 meter)

Gekeken wordt naar de zogenaamde natte zuivelproducten, dit betreft o.a. melk, yoghurt, hangop en kaassoorten als kwark, mozzarella, etc. Het advies is om zeker in de beginfase te focussen op een smal en behapbaar assortiment en daarin te groeien. Zorg voor een zogenaamde 'cashcow', zodat eventuele verbreding en/of uitbreiding op een financieel gezonde basis gestoeld kan worden.

landbouw

adviespool Fryslân

Investeringen

De beoogde investering betreft:

1. Boerderijwinkel met toebehoren in bestaande gebouwen, dit is te combineren met de huidige huisvesting van kalveren en paarden.
2. Zuivelbereidingsruimte (ca 30 m²). Eventueel modulair.
3. Zuivelbereidingsapparatuur, melktransport, hygiënemateriaal en verpakkingstafels.
4. Koelcel (ca 10 m²).
5. Opslagruimte (ca 16 m²).

De totale investering zou naar schatting uitkomen op circa EUR 120.000,-, dit is afhankelijk van veel factoren en keuzes die de ondernemers de komende tijd zullen maken.

Concrete adviezen voor de lezer:

- Bekijk de situatie ter plaatse; is er binnen de bestaande bebouwing ruimte voor een bereidingsruimte en winkel? Of is er een goed toegankelijke, zichtbare plaats waar een geschikte ruimte gecreëerd kan worden?
- Zorg voor een zogenaamde 'cashcow'; een publiekstrekker, die zorgt voor een stabiele afzet, waarop eventuele uitbreiding en verbreding kan worden gefinancierd.
- Probeer waar mogelijk samenwerkingen aan te gaan, om zo een voller en breder assortiment aan te bieden.
- Houd bij zelfbereiding rekening met de afstand van de bereidingsruimte tot de melktank.